

VOORTGANG ROBUUSTE OMGEVINGSDIENST

In deze nieuwsbrief informeren we colleges, gemeenteraden van de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, Provinciale Staten van Limburg en alle direct betrokkenen over de ontwikkeling van de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg.

Beste colleges, raads- en Statenleden,

Het is ons gelukt. Op 1 april 2026 is de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg gestart. We hebben als regio daarmee de grootste stap ooit gezet in onze samenwerking binnen het milieudomein. Wij zijn enorm trots op de prestatie die door onze medewerkers, bestuurders en de vele werkgroepleden met deelnemers van de gemeentelijke- en provinciale partners is geleverd. We hebben er alles aan gedaan om uiterlijk op 1 april 2026 te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria die door het Rijk zijn vastgesteld.

Een terugblik op de afgelopen periode

Begin 2025 stond de regio Noord- en Midden-Limburg voor een enorme uitdaging. De oude netwerkuitvoeringsdienst met milieuprofessionals die in dienst waren bij gemeenten moest binnen vijftien maanden worden omgebouwd tot een nieuwe, fysieke en robuuste Omgevingsdienst. Alle milieuprofessionals zouden daarmee ook overkomen naar de op te richten ODNML.

Het was een periode van hard (samen)werken. Dankzij onze medewerkers hadden we al snel een fundament en een duidelijke visie waarop we konden bouwen. Zó duidelijk dat we het vertrouwen hadden dat het onze regio ging lukken en dat we aan de Staatssecretaris van IenW mededeelden dat een Plan B niet nodig was. Het zou ons lukken. En zo was het ook. Het bedrijfsplan voor de nieuwe organisatie werd al in juni (slechts enkele maanden na de start van deze reis) unaniem goedgekeurd door het Algemeen Bestuur. Naast een beperkt aantal zienswijzen kregen we bovenal complimenten en succeswensen van onze deelnemers. Dit bedrijfsplan en het financiële meerjarenperspectief - dat ervoor zorgt dat we financieel voorspelbaar zijn - vormt nu de ruggengraat van onze organisatie.

In dit voorwoord staan we graag – naast bovenstaande terugblik – ook stil bij twee onderwerpen die voor u en ons actueel zijn. Daarnaast vindt u verderop in deze nieuwsbrief nog enkele andere thema's die we verdiepend aanstippen.

Dankwoord aan de scheidende AB-leden

Nu in (bijna) alle gemeenten de nieuwe colleges zijn gevormd, is het ook duidelijk dat meerdere van onze Algemeen Bestuursleden afscheid nemen. Via deze weg willen wij de scheidende AB-leden hartelijk danken voor hun bijdrage de afgelopen periode. Één van deze scheidende AB-leden en tevens vicevoorzitter van ons bestuur Vincent Zwijnenberg blikt in deze nieuwsbrief ook nog terug op de afgelopen periode.

Waar staan we?

We vinden het ook belangrijk om in dit voorwoord stil te staan bij onze voorspelde stormachtige start. Het eerlijke verhaal is ook dat het niet alleen een enerverende tijd tijdens de bouw was, maar dat het voorlopig ook zo blijft. Dat hoort bij een grote verandering. Er zijn deze zomer al herfststormen door werkdruk en het moeten stellen van prioriteiten binnen de prioriteiten voor de regio. Het piept en kraakt bij teams door het managen van tekorten. Er is meer werk en er zijn minder mensen dan nodig, verwacht en gehoopt. En deze storm houdt aan. **Het duurt tot 2030** voordat we zijn waar we willen zijn en wie we willen zijn. De drukte heeft gevolgen voor de doorlooptijden van een deel van onze werkzaamheden.

Het goede nieuws is dat we een goede positie op de arbeidsmarkt hebben en dat we al zijn gestart met het zelf opleiden van onze eerste lichting nieuwe aanwas. Zo gaan we stap voor stap tot 2030 in omvang verdubbelen. Het fundament voor een sterke organisatie is aanwezig: deskundige mensen, een gerichte wervingsaanpak, een goede positie op de arbeidsmarkt, investeringen in de ontwikkeling van de huidige en nieuwe medewerkers en de middelen om tijdelijke capaciteit in te zetten.

Wij vragen onze partners om vertrouwen en tijd om de kwaliteitsslag die we als regio voor ogen hebben, te kunnen realiseren.

Tot slot

U merkt het aan bovenstaande passage: we vinden het belangrijk dat we het eerlijke verhaal blijven vertellen aan u. Bij onze medewerkers, managers, bestuurders, raden en staten voelen wij vanaf de start van onze reis de goede intenties, wil en energie om ons te ontwikkelen tot de omgevingsdienst die we willen zijn voor onze regio. Wij – Raymond en Maurice – hadden deze opgave met niemand anders willen aangaan. Onze grote dank gaat naar jullie uit.

Met vriendelijke groet,

Raymond Vlecken

Voorzitter Algemeen Bestuur ODNML

Maurice Heijnen

Directeur ODNML

Wat doet een omgevingsdienst?

Nederland kent 26 omgevingsdiensten, waarvan de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg de jongste is. Een omgevingsdienst werkt als Gemeenschappelijke Regeling aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Voorkomen van aantasting van het milieu

De 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten en de provincie zijn het bevoegd gezag en zijn verantwoordelijk voor de leefomgeving. Zij hebben ons gemandateerd om namens het bevoegd gezag de VTH-milieutaken bij bedrijven uit te voeren. Omgevingsdiensten moeten voorkomen dat de activiteiten van bedrijven de leefomgeving aantasten. Dat doen zij door voorschriften op te nemen in vergunningen, hierop toe te zien en – bij overtredingen – te handhaven.

De rol van de gemeenteraad/Provinciale Staten

Het Algemeen Bestuur stelt de begroting en de jaarrekening vast. De gemeenteraden en Provinciale Staten kunnen besluiten een zienswijze op de jaarlijkse begroting in te dienen. Het Algemeen Bestuur geeft de gemeenteraden en Provinciale Staten schriftelijk alle informatie die zij nodig hebben om hun taken goed uit te kunnen voeren (inlichtingenplicht).

Iedere gemeente wordt vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door een aangewezen lid uit hun College van B&W of Gedeputeerde Staten. Op deze manier zorgen we voor nabijheid van de gemeente tot de ODNML. Als een College van B&W, gemeenteraad, Gedeputeerde Staten of Provinciale Staten vragen heeft over de ODNML, kan zij deze stellen aan het aangewezen lid van het Algemeen Bestuur.

Wilt u meer weten over ons werk?

Op **1 oktober 2026** wordt in Villa Flora in Venlo een informatiebijeenkomst gehouden voor gemeenteraden waar de grotere gemeenschappelijke regelingen in onze regio een podium krijgen. Wij sluiten daar ook bij aan. Meer informatie over deze bijeenkomst volgt via uw griffie. Hopelijk spreken wij u daar persoonlijk.

De weg naar een toekomstbestendige, resultaatgerichte en financieel voorspelbare ODNML

De afgelopen anderhalf jaar stond voor het Algemeen en Dagelijks Bestuur in het teken van drie fasen: richten, inrichten en verrichten. Als scheidend vicevoorzitter heb ik dit proces van dichtbij meegemaakt. Ik blik graag terug op deze periode aan de hand van bovengenoemd drieluik.

“Waar er in de laatste jaren van de RUD Limburg-Noord nog sprake was van verdeeldheid, werd nu gebouwd aan samenwerking en gezamenlijke ambitie.”

Vincent Zwijnenberg
Oud vicevoorzitter ODNML

Richten

De eerste fase, van januari tot juni 2025, draaide om het bepalen van de koers. Met de vaststelling van het bedrijfsplan in juni werd een belangrijke mijlpaal bereikt. Minstens zo belangrijk was ook het werken aan het onderlinge vertrouwen. Waar er in de laatste jaren van de RUD Limburg-Noord nog sprake was van verdeeldheid, werd nu gebouwd aan samenwerking en gezamenlijke ambitie.

Het onderlinge vertrouwen resulteerde in een eerlijke kostenverdeelsleutel, een gelijk uitvoeringsniveau voor alle gemeenten en een uniform takenpakket. Daarmee maakte de ODNML de stap van een achterstandspositie naar een voorbeeld voor andere omgevingsdiensten: de ODNML is immers (bijna) de enige OD in heel Nederland die voor iedere partner een gelijk uitvoeringsniveau en gelijk takenpakket verzorgt. Daarmee bereiken we dat een ondernemer in de ene gemeente voor dezelfde zaken bij de ODNML kan aankloppen als in een andere gemeente én zorgen we ervoor dat een ondernemer ook dezelfde behandeling mag verwachten.

“Er is bewondering vanuit het Ministerie van IenW voor de prestatie die de ODNML heeft geleverd.”

Inrichten

Vanaf juni 2025 lag de nadruk op het daadwerkelijk vormgeven van de nieuwe organisatie. Dat vroeg veel van de medewerkers die vanuit vijftien gemeenten de overstap maakten naar de ODNML. Hun inzet en betrokkenheid verdienen grote waardering.

Onder leiding van de kwartiermaker werd in korte tijd een solide organisatie neergezet, terwijl tegelijkertijd belangrijke bestuurlijke besluiten, zoals de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, mandaten en begroting, werden vastgesteld. Ook extern bleef dat niet onopgemerkt. Tijdens een werkbezoek aan de ODNML in april 2026 sprak de directeur Omgevingsveiligheid en Milieurisico's bij het Ministerie van IenW - Judith Elsinghorst - haar bewondering uit over wat in Noord- en Midden-Limburg in slechts enkele kwartalen is gerealiseerd.

Dat succes vormt voor mij aanleiding om een oproep aan de Provincie Limburg te doen: onderken dat hier een unieke ontwikkeling heeft plaatsgevonden en honoreer dit in de komende jaren met een overdracht van de provinciale taken. Ik gun ondernemers in onze regio een overheid die op milieugebied aanwezig is in de eigen regio. Dat kan eventueel ook vergezeld gaan met een deelname van de Provincie Limburg in het Dagelijks Bestuur.

Verrichten

Sinds 1 april 2026 staat de uitvoering centraal. De specialisten partnerschap laten zien hoe inhoudelijke expertise en bestuurlijke verbinding elkaar versterken. Zij zijn het aanspreekpunt voor ons als gemeenten en dat werkt zeer prettig als het aankomt op gevoelige dossiers. In de gemeente Roermond hebben de ODNML en haar specialisten partnerschap op meerdere complexe dossiers al hun meerwaarde bewezen.

“Mijn nadrukkelijke oproep aan nieuwe colleges en gemeenteraden is om de ontwikkelkoers richting 2030 te blijven steunen.”

De uitdagingen op het gebied van milieu blijven veranderen en vragen om voortdurende afstemming. Transparantie, samenwerking en vooral vertrouwen blijven daarbij de sleutel. Alleen door elkaar vast te houden en in gesprek te blijven kan de ODNML uitgroeien tot de beste omgevingsdienst van Nederland, met als resultaat een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor alle inwoners van Noord- en Midden-Limburg.

Hartelijke groet,

Vincent Zwijnenberg
Oud vicevoorzitter ODNML

Robuustheidscriteria: wat houdt het in?

De robuustheidscriteria die vanuit het Rijk zijn vastgesteld, waren voor onze regio een concreet handvat om het regionale VTH-stelsel te versterken. Met de robuustheidscriteria in de hand hebben we goede gesprekken gevoerd en veranderden we onze houding van 'moeten' naar 'willen'. De criteria vormen voor ons een instrument dat ons helpt om de organisatie te worden die we willen zijn: een stevige organisatie die bijdraagt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Maar wat zijn deze criteria precies? We leggen het hieronder uit.

De oprichting van de eerste omgevingsdiensten

De oprichting van omgevingsdiensten vanaf 2013 is voortgekomen uit een reeks zware incidenten die liet zien dat het toenmalige systeem van vergunningverlening, toezicht en handhaving tekortschoot. De belangrijkste incidenten waren:

- De vuurwerkramp in Enschede (2000)
- De cafébrand in Volendam (2000–2001)
- De brand bij Chemie-Pack in Moerdijk (2011)

Vanaf 2013 zijn regio's dan ook aan de slag gegaan met het vormen van regionale omgevingsdiensten met als doel om specialistische milieukennis te bundelen en meer eenheid te creëren in het toezicht op de milieutaken.

Commissie Aartsen

In 2021 onderzocht een landelijke commissie hoe het regionale VTH-stelsel verder versterkt kon worden. Dit resulteerde in een set criteria waar omgevingsdiensten aan moesten voldoen per 1 april 2026. Deze criteria zijn onder andere:

- Het omzetvolume is groter dan €16,5 mln.;
- Meer dan 80% van de medewerkers is in eigen dienst;
- Er is een innovatiebudget van meer dan 1% van de totale begroting;
- Er is een opleidingsbudget van meer dan 3% van het loonkostenbudget.

De regio Noord- en Midden-Limburg voldeed niet aan bovenstaande en andere criteria en heeft in vijf kwartalen tijd de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord (een netwerk van milieuspecialisten die bij gemeenten in dienst waren) omgebouwd tot een fysieke omgevingsdienst.

Stand van zaken juni 2026

We hebben alles gedaan wat binnen onze invloed lag om te voldoen aan de robuustheidscriteria. Al in april hebben wij vertegenwoordigers van Den Haag uitgenodigd om hen bij te praten over onze vorderingen. We hebben de complimenten ontvangen. Nu kijken we met gezonde spanning uit naar de beoordeling die in september/oktober zal volgen. Zodra we uitsluitsel hebben, informeren we onze partners direct.

Tijdlijn tot en met 2030

Nieuw regionaal VTBA-beleid

De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg starten samen met de Omgevingsdienst (ODNML) een project om één gezamenlijk beleidsplan op te stellen voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering (VTBA). Een afvaardiging van de deelnemende gemeenten neemt deel aan de projectgroep of de klankbordgroep en vertegenwoordigen hiermee de belangen van de regio.

Waarom dit project?

Sinds april 2026 voert de ODNML milieutaken uit voor gemeenten. Het huidige beleid sluit niet meer goed aan op deze nieuwe organisatie. Daarnaast verplicht de Omgevingswet gemeenten tot het opstellen van één regionaal beleid.

Met dit plan werken we samen toe naar een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving voor nu en in de toekomst met gelijke regels voor inwoners en bedrijven, versterking van de samenwerking tussen de ODNML en partners en het borgen van kwaliteit en professionaliteit van de uitvoering.

Wat gaan we doen?

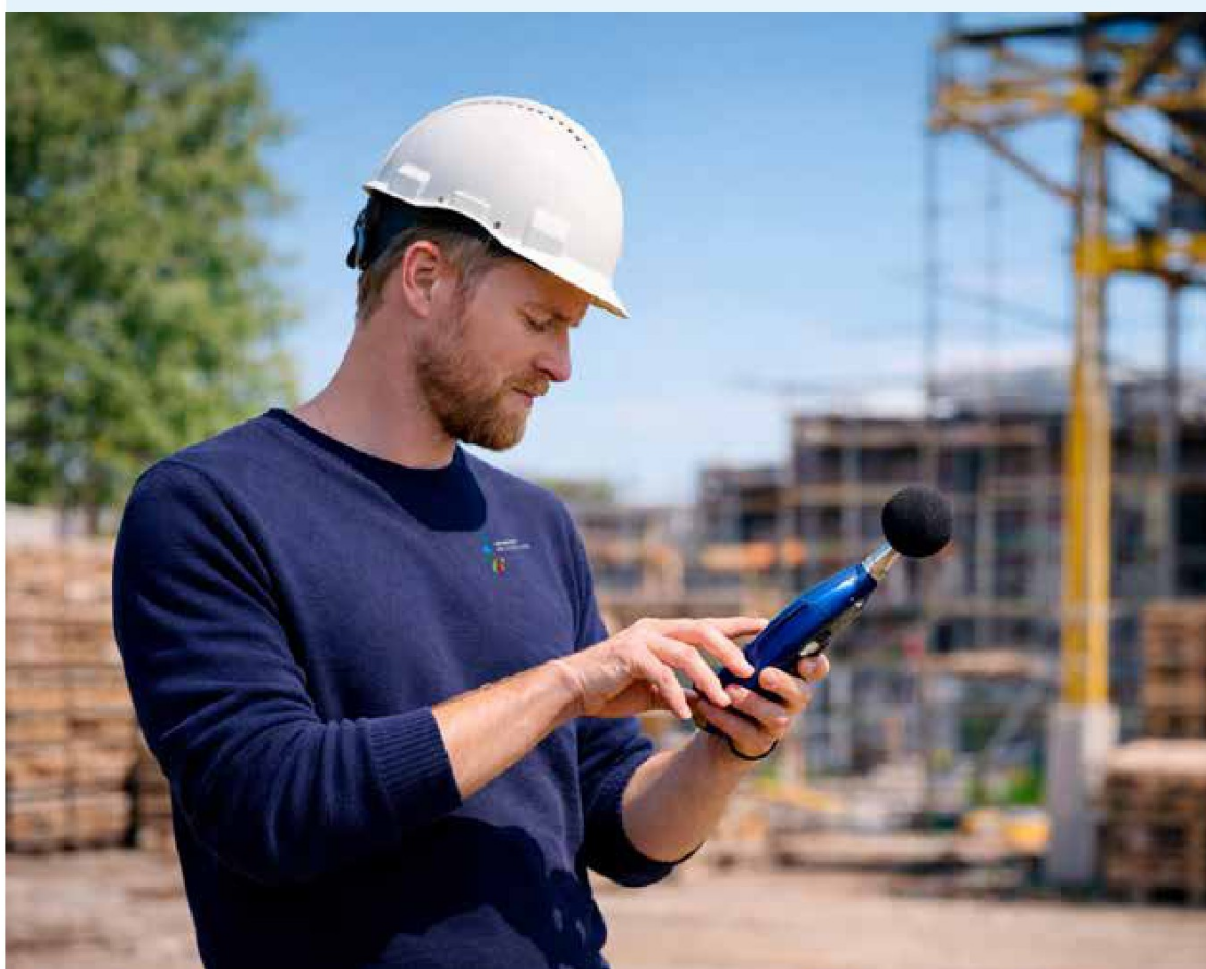
- We evalueren het vorige beleid en trekken daar de leerpunten uit,
- We maken een nieuw strategisch beleidsplan met een risicogerichte aanpak en nemen regionale thema's zoals asbest, bodem, energiebesparing en waterkwaliteit daarin mee.
- We maken concrete uitvoeringsstrategieën én
- We maken een format voor een meerjarig uitvoeringsprogramma.

Wie leidt dit project?

Het projectleiderschap is belegd bij de specialisten partnerschap van de ODNML. Deze collega's zijn het strategische en tactische aanspreekpunt voor onze partners en treden structureel met hen in gesprek. Zij bespreken bijvoorbeeld ook de AB-vergaderingen voor vanuit de behoefte aan een gezamenlijke, ambtelijke voorbeschouwing van bestuurlijke besluitvorming.

Planning en betrokkenheid raden

Het project loopt van 2026 tot medio 2027. De raden ontvangen eind 2026 het ontwerp van het strategisch beleidsplan en kunnen hierover een zienswijze indienen. Er wordt ook een informatiesessie georganiseerd. Zodra de datum van deze informatiesessie bekend is, hoort u dit van ons.

OMGEVINGSDIENST
NOORD- EN MIDDEN-LIMBURG